

Wat u zeker moet weten over de praktijkrichtlijn stukadoorswerk buiten: deel 3

Aan het werk op de bouwplaats

Gevels voorzien van een gepleisterde eindafwerking op minerale ondergronden of isolatieplaten, vraagt om gedegen vakkennis. Een duurzame eindafwerking vraagt om goede detaillering en er moet gedurende alle fases rekening worden gehouden met ons Nederlandse klimaat; grote temperatuurschommelingen en langdurige regenbuien vergen veel van een gepleisterde afwerking. Tijdens de scholingsdagen die de Hoofdsector Stukadoors & Afbouw samen met de PGB organiseerde, kregen NOA-leden allerhande tips en trucs over de nieuwe NPR 3924. In NOA Magazine 6 en 7 zetten we belangrijke aspecten uit de richtlijn voor u op een rijtje tijdens de ontwerp- en voorbereidingsfase, nu geven we u tips van de docenten, die tijdens de uitvoering van buitenstukadoorswerk conform de NPR 3924 nuttig zijn.

Een goed georganiseerde bouwplaats

Iedereen weet dat een goed georganiseerde bouwplaats bijdraagt aan de veiligheid. In de praktijk merken we ook dat het gemakkelijk is "om niet zo nauw te kijken". Wie is er verantwoordelijk voor een veilige steiger? En kunnen de materialen goed worden opgeslagen? Er wordt te vaak met beschuldigende vingers naar een andere partij op de bouw gewezen. Daarom is het extra belangrijk om hier vooraf goede afspraken over te maken, zodat dit tijdens de uitvoeringsfase

Wat vermeldt de NPR 3924 allemaal als u op de bouwplaats buitenstukadoorswerk verricht?

geen punt van discussie meer hoeft te zijn. Voordat u daadwerkelijk een pleister- of buitengevelisolatiesysteem aan gaat brengen, moet u er volgens de NPR 3924 voor zorgen dat:

- u de ondergrond heeft geïnspecteerd;
- u het ontwerp grondig heeft bestudeerd, zodat helder is wat er van u verwacht wordt;
- de werkomgeving voldoet aan de relevante arbeidsvoorschriften;
- er aan de bouwkundige randvoorwaarden wordt voldaan.

Bewaar materiaal droog en voorkom uitdroging

Om er voor te zorgen dat uw materiaal zijn kwaliteiten behoudt, moet u zakken met poedervormige materialen uiteraard droog, vorstvrij en tegen vochtinwerking beschermen. Denk er ook aan om aangebroken zakken en emmers tussentijds goed af te sluiten. Het is een open deur, maar controleer regelmatig tussentijds uw opgeslagen materialen. U zult niet de eerste en ook niet de laatste zijn, waarvan het door u vakkundig aangebrachte dekzeil 'even geleend is' door een ander... Let er ook op dat u minerale pleisters binnen zes maanden na de productiedatum verwerkt. U vindt de productiedatum van alle materialen op de verpakking.

Eisen aan de steiger

In de Nederlandse Praktijkrichtlijn worden eisen gesteld aan de steiger die gebruikt wordt om het pleister- of BGI-systeem aan te kunnen brengen. De steiger moet minimaal 1 meter breed zijn, 2 meter hoog en de afstand tot de (afgewerkte) gevel moet 15-20 centimeter bedragen. In de winterperiode moeten er 90% reducerende netten/kappen zijn aangebracht, in de zomer geldt dat die 60% moeten reduceren. Tip: vermeld in uw offerte al welke voorwaarden er aan de steiger gesteld worden en verwijs naar de NPR 3924 en/of BRL 1328.

Vlakheid metselwerk

Controleer voor aanvang van de werkzaamheden de vlakheid van het metselwerk waarop u uw werkzaamheden moet verrichten; als u namelijk in uw offerte

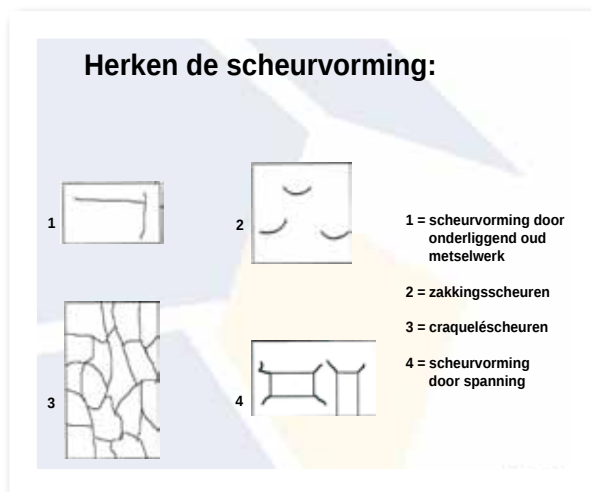
hebt verwezen naar de oppervlaktebeoordelingscriteria metselwerk van het Bedrijfschap Afbouw en de ondergrond voldoet daar niet aan, dan hebt u al een goede verdediging voor het meerwerk dat dan hoogstwaarschijnlijk uit de klus zal volgen. Let ook even goed op of er geen gehydrofobeerde stenen in de ondergrond verwerkt zijn, want bij dergelijke stenen is het zuigend vermogen absoluut onvoldoende voor een pleistersysteem. Tip van de docent is om altijd een plantenspuitje met water bij u te hebben om op voorhand het zuigend vermogen van het metselwerk te testen. En wordt u gevraagd om over oud metselwerk een pleistersysteem aan te brengen? Hou dan als stelregel dat metselwerk voor 1930 werd gevoegd met kalk en dat daar niet zomaar een cementlaag op kan worden gezet!

Voorbehandelen van de ondergrond

Een goede voorbereiding is het halve werk, zo wordt wel gezegd. Let extra goed op gevels op de noordzijde, want praktisch altijd hebben die last van algvorming (en die hoeft niet altijd zichtbaar te zijn). Sterk zuigende ondergronden moeten natuurlijk 24 uur van tevoren worden benat of gegrondeerd. Om een goede hechtbrug aan te brengen moeten ondergronden ook wel voorgespritsd worden. Er zijn diverse methodes om (bijna volledig dekkend) te spritsen, maar verwar dit niet met smeren. Betonnen ondergronden moet u altijd eerst vertinnen om een hechtingslaag te creëren. Er wordt steeds meer gebruik gemaakt van prefab beton. Doordat hierbij een versneld drogingsproces wordt toegepast, heeft dit beton vaak een verglazingslaagje, ook wel sinterhuidje genoemd. Let daar goed op, want uw lijmlaag zal dan echt niet goed hechten!

Pleisterdragers en wapeningsgaas

Bij de toepassing van pleisterdragers moet u deze natuurlijk vrij houden van de ondergrond en aangrenzende bouw delen. Scherm houten onderconstructies tegen waterinwerking af en hou u aan het maximale oppervlak van 5,0 x 5,0 m². Wapeningsgaas moet alkalibestendig zijn; gebruik dus geen binnentoepassingen buiten, maar dat zal voor u een open deur zijn. Het cement eet gaas letterlijk op! Lateien moet u volledig inbedden en zorg voor een extra strook op de hoeken. Daar waar u spanning vanuit de ondergrond verwacht, moet u het wapeningsgaas onder het midden van de pleisterlaag inbedden. Wilt u de mechanische sterkte verbeteren? Bed dan het wapeningsgaas boven het midden van de pleisterlaag in. Legt u de weefsellaag te diep, dan vergroot dat de kans op losse plekken: de vertinlaag trekt dan in de ondergrond, waardoor het weefsel los komt te liggen. Gebruik daarom ook niet een te fijnmazig weefsel als u een vrij dikke raaplaag aan moet brengen.

De oorzaken van scheurvorming kunt u veelal herkennen aan de vorm van de scheur.

Het stellen en monteren van profielen

Op de bouwplaats moeten ook vaak profielen worden gebruikt. Menig schadegeval is te herleiden naar profielen die met 'een paar kloddertjes' recht zijn gesteld. Let ook goed op welke kunststofprofielen u toepast: er zit flink verschil tussen de ene en het andere kunststof profiel. Kunststof zet daarnaast gemakkelijk uit bij temperatuurverschillen. Als het pleisterlaagje op het profiel te dun is, zal daar snel scheurvorming plaatsvinden.

Scheuroorzaken herkennen...

Tijdens de scholingsdagen gaven de docenten ook meteen een lesje 'scheurvorming': door de scheuren te bekijken, kun je meestal de oorzaak achterhalen. Zo zijn 'zakkende scheuren' veelal het gevolg van een te dik aangebrachte laag. En luchtbelvorming kan worden voorkomen door een getande rei te gebruiken om de lucht uit de mortel te laten ontsnappen. Zorg ook dat de pleisterlaag tijdens het drogingsproces regelmatig benat wordt. Dat voorkomt scheurvorming, maar zorgt er ook voor dat de pleister na volledige uitharding tegen meer druk bestand is, dan een matig nabestate laag. ■

Erica van Aken, secretaris Hoofdsector Stukadoren & Afbouw

Extra scholingsdagen over de NPR 3924!

Bent u inmiddels zo benieuwd geworden dat u alles over de NPR 3924 wilt nalezen? Op ons besloten ledengedeelte van www.noa.nl kunt u onder het kopje Hoofdsector Stukadoren & Afbouw de lesstof vinden. Voor de ondernemers die het liever verteld en uitgelegd krijgen, organiseren we op 17 en 24 oktober 2012 nogmaals de scholingsdagen in ons NOA-Afbouwcentrum. Meld u bij de secretaris van de Hoofdsector Stukadoren als u zeker wilt zijn van een cursusplaats!